

Zagersweg, Brugge: Programma van Maatregelen

Opdrachtgever: Vivendo
Magdalenastraat 20, 8200 Brugge

Uitvoerder: AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek)
Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

Auteurs: Dieter Verwerft, Jan Huyghe, Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

© AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek), oktober 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AardeWerk (Raakvlak Archeologisch Onderzoek).

Zagersweg, Koolkerke (Brugge): Programma van maatregelen (naar aanleiding van het proefsleuvenonderzoek en archeologisch booronderzoek)

Vivendo plant negenenveertig woningen langs de Zagersweg in Koolkerke, deelgemeente van Brugge. Het terrein is ongeveer 1,83 ha groot. Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt Vivendo samen met AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een proefsleuvenonderzoek en een archeologisch booronderzoek.

Figuur 1: Situering van het projectgebied

Administratieve gegevens

Opdrachtgever: Vivendo CBVA, Magdalenestraat 20, 8200 Brugge

Uitvoerder: AardeWerk, Raakvlak Archeologisch Onderzoek

Auteurs: Dieter Verwerft, Frederik Roelens, Jari Hinsch Mikkelsen en Jan Huyghe

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Zagersweg, Koolkerke (Brugge)

Bounding box: 71.354,5 m – 213.787,6 m; 71.458,7 m – 213.914,1 m; 71.528,6 m – 213.759,9 m; 71.469,0 m – 213.698,4 m

Naam site: Zagersweg, Koolkerke; afkorting: KO18ZA

Kadaster: Koolkerke, afdeling 17, sectie A, nummers 212p, 233c en 237b2

Relevante termen thesauri Onroerend Erfgoed: proefsleuvenonderzoek

ID archeologienota: 1839

Periode: augustus 2018

Archeologische verwachting: sporen van de prehistorie tot de middeleeuwen

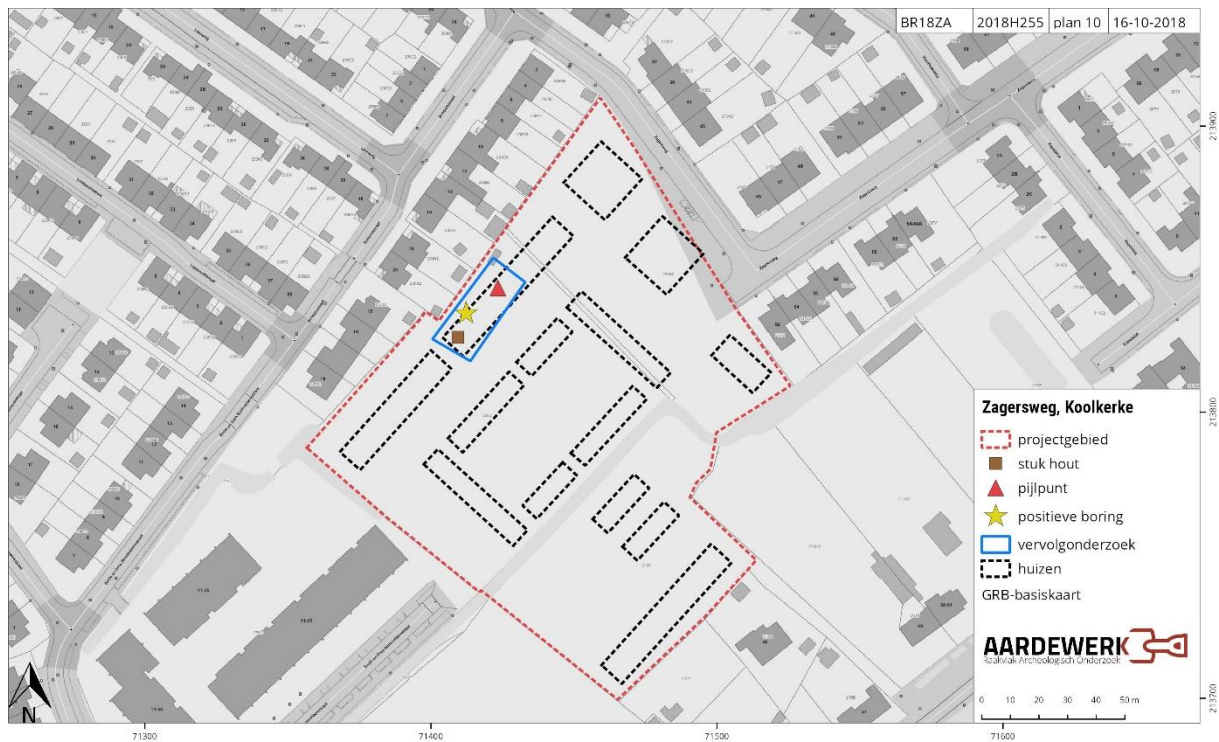
Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

De geplande nieuwbouw ligt in het dorp Koolkerke, deelgemeente van Brugge, tussen de Zagersweg en de Antoinette Grosséstraat. In 2016 en 2017 is een archeologienota met uitgesteld traject opgemaakt (ID: 1839). Daarvoor is een bureauonderzoek (2016J236) en landschappelijk booronderzoek (2017A173) uitgevoerd.

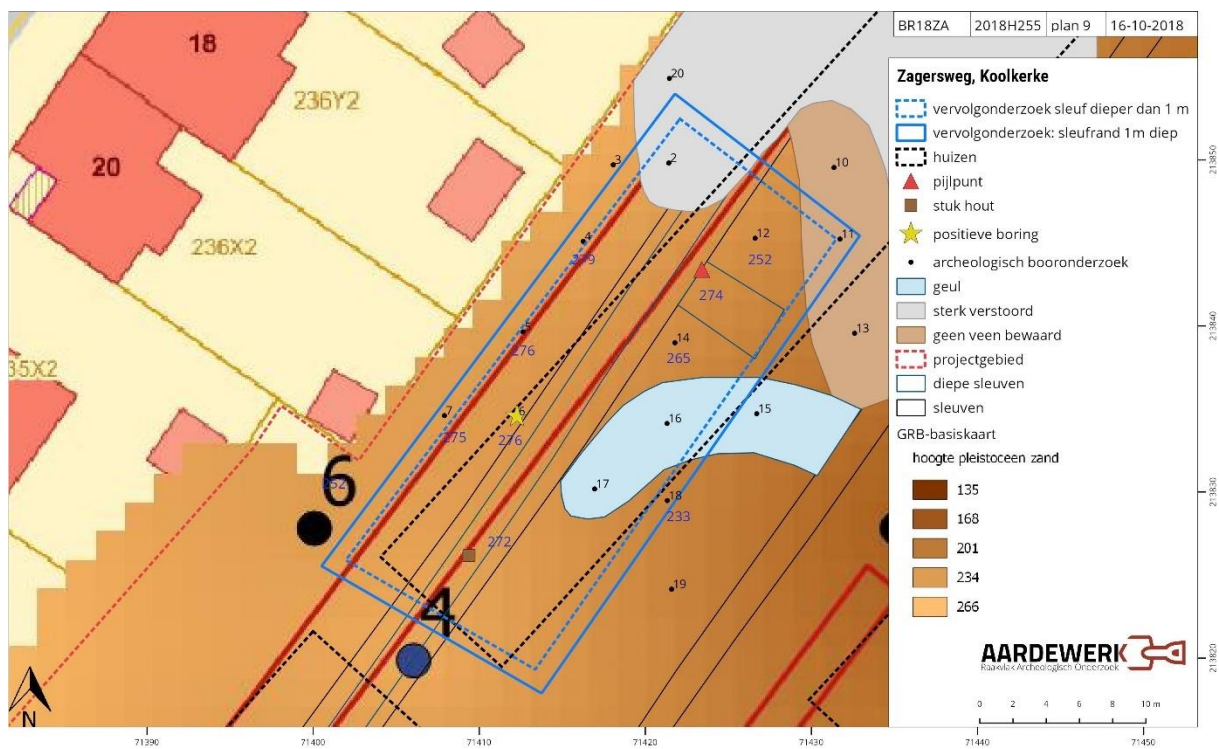
Op basis van het proefsleuvenonderzoek is duidelijk dat archeologisch erfgoed bedreigd wordt door de geplande werken. De bodem varieert lokaal sterk: daarom is een sleuvenonderzoek in 2 niveaus uitgevoerd. Op het eerste niveau, onder de ploeglaag, bovenop de geulsedimenten zijn geen relevante archeologische sporen aangetroffen. Drie laatmiddeleeuwse grachten doorkruisen het projectgebied.

In de sleuven op het tweede niveau - door het veenpakket, bovenop het pleistoceen zand - is een goed bewaarde bodemsequentie aangetroffen. In sleuf 2 bevindt zich boven de top van het pleistoceen zand een 20 tot 30 cm dikke laag veen, waarvan de top goed bewaard is. Doordat hier aanvankelijk een zeer rustig sedimentatiemilieu heerst, is de het veen niet geërodeerd. De goede bewaring van de top van het veen betekent ook een hoge kans op bewaring van archeologische voorwerpen. Dat bewijst de ontdekking van een neolithische pijlpunt op de overgang tussen het veen en de estuariene sedimenten. Op basis van 3 artefacten uit een zeefstaal blijkt dit niet om een geïsoleerde vondst te gaan. Op korte afstand van de vuurstenen artefacten is een stuk eik met bewerkingssporen gevonden op een zelfde stratigrafische ligging. Deze elementen, die voorzichtig als vondstconcentratie beschouwd worden, leiden ertoe dat een archeologisch booronderzoek uitgevoerd wordt.

Vanuit een aardkundig en archeologisch perspectief wijst het archeologisch booronderzoek eveneens op een archeologisch potentieel. De boringen schetsen een gevarieerd beeld van het bodemprofiel, maar in een groot deel van het projectgebied is de top van zowel het veenpakket als het pleistoceen zand intact. Het zeven levert 1 vuurstenen artefact op. De combinatie van alle onderzoeksresultaten leidt tot de conclusie dat vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Figuur 2: Zone weerhouden voor vervolgonderzoek

Figuur 3: Zone weerhouden voor vervolgonderzoek met aanduiding van de TAW-hoogtes van het veen (blauw) en van het pleistoceen zand

Figuur 4: Zone weerhouden voor vervolgonderzoek van het pleistoceen zand

Onderzoeksstrategie, -methode en -technieken

Rond de archeologische vindplaats wordt een werkput van 500 m² weerhouden voor vervolgonderzoek. Dit vlak wordt begrensd door landschappelijke grenzen: de zone met sterke verstoring in het noorden en de geulen in het oosten. De westelijke grens wordt bepaald door de perceelsgrens. De zuidelijke grens is bepaald door de spreiding van de vondsten. Om veiligheidsredenen wordt de werkput getrapt aangelegd, met een eerste niveau van 1 m breed op 0,5 of 1 m diepte (diepte van dit eerste niveau wordt bepaald door de praktische afwegingen door de leidinggevend archeoloog). Het tweede niveau wordt gegraven binnen de werkput tot op de overgang tussen de estuariene klei en het veen, op 120 tot 140 cm diep. Het vlak wordt aangelegd tot op 5 cm boven de top van het veen (indien aanwezig). Nadien verdiept de kraan het vlak in dunne lagen tot op de top van het veen.

Het onderzoek focust enerzijds op het in kaart brengen van de ruimtelijk spreiding van vuurstenen artefacten. Daarvoor wordt in het vlak van de werkput – waar de top van het veen of het pleistoceen zand bewaard is – elke 2 m² een vakje van 0,5 op 0,5 m per 5 cm uitgeschept en gezeefd op maaswijdte 2 mm tot op een maximum diepte van 20 cm of tot het vakje geen materiaal meer oplevert (twee negatieve stalen). Op die manier kan ingeschat worden hoe groot het areaal is dat integraal dient opgegraven te worden (door middel van vakjes van 0,5 op 0,5 m uit te scheppen per 5 cm en te zeven op maaswijdte 2 mm) en tot op welk niveau dit dient te gebeuren. De maximum diepte blijft 20 cm (of twee negatieve stalen), in de breedte bepaald de leidinggevende archeoloog hoe groot het areaal is dat integraal wordt uitgeschept. Indien dit areaal de buitenste rand van de vondstconcentratie niet bereikt, wordt een nieuwe rij aangelegd, totdat de buitenste vakjes allemaal negatieve stalen opleveren. Nadat de top van het veen volledig is opgegraven (dus archeologievrij) wordt een vlak van 22 m² aangelegd rondom boring 6

uit het archeologisch booronderzoek. Dit vlak meet 5 m in elke richting rondom de positieve boring, begrenst door de diepe sleuf (waar de top van het pleistoceen zand is verdwenen) en de sleufrand. Dit vlak wordt aangelegd tot op de top van het pleistoceen zand. Hier wordt eveneens elke 2 m² een vakje van 0,5 op 0,5 m per 5 cm uitgeschept en gezeefd op maaswijdte 2 mm tot op een diepte van 20 cm of tot het vakje geen materiaal meer oplevert (twee negatieve stalen). De omvang van het areaal dat uiteindelijk wordt uitgezeefd wordt bepaald door de leidinggevend archeoloog, waarbij de positieve vakjes worden verbonden. Indien dit areaal de buitenste rand van de vondstconcentratie niet bereikt, wordt een nieuwe rij aangelegd, totdat de buitenste vakjes allemaal negatieve stalen opleveren.

Omdat archeologisch onderzoek van veenlagen in de oostelijke kustpolders een nieuw gegeven is, ontwikkelt de leidinggevend archeoloog een optimale strategie voor het zeven van de stalen. Dit kan door het voorweken van de veenstalen of andere technieken. Deze bevindingen kunnen als leidraad dienen voor toekomstig onderzoek. Tijdens het vooronderzoek was het mogelijk de veenstalen te zeven zonder voorweken. De textuur van het onderzochte veen laat zich relatief makkelijk zeven, waardoor ter plaats kan gezeefd worden. De leidinggevend archeoloog moet desalniettemin voldoende tijd en personeel ter beschikking stellen voor het zeven, dat langer zal duren dan het zeven van zand. Zelfs in de zomer is voldoende grondwater ter beschikking om een waterbassin aan te leggen. De leidinggevend archeoloog dient er wel over te waken dat het gebruikte water terugvloeit in de correcte bodemkundige laag. Als water opgepompt wordt of een grondwatertafelverlaging gerealiseerd wordt, moet hiervoor een vergunning gevraagd worden aan de Oostkustpolder.

Daarnaast wordt bijzondere aandacht besteed aan het lokaliseren van artefacten in vergankelijk materialen (zoals hout of bot) die in deze bijzonder landschappelijke context bewaard kunnen zijn. Elk stuk hout wordt in situ gefotografeerd en ingemeten en daarna gewassen en ingepakt. Alle ecofacten worden zo snel mogelijk verpakt, zodat ze afgesloten zijn van zuurstof. De ecofacten worden koel en donker bewaard. Als dit niet ter plaatse kan, dan worden de voorwerpen zo snel mogelijk naar een adequaat ingericht depot getransporteerd.

Dit alles gebeurt conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk (CGP hoofdstuk 15).

De opgraving dient een antwoord te bieden op volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de landschapstypologische context van het onderzoeksgebied? Wat is de archeologisch relevante geologische en bodemkundige opbouw?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie?
- Wat is de datering van de bovenkant van het veen? Indien mogelijk worden ook de estuariene klei en zand gedateerd.
- Is er een microreliëf (gedetailleerde DHM) in de top van het veen of de top van het pleistoceen zand? In hoeverre komt de huidige situatie overeen met het paleo-reliëf in de vertegenwoordigde periodes?
- Wat zijn de verschillende landschappelijke elementen in het onderzoeksgebied? Hebben deze invloed gehad op de locatiekeuze van de vindplaats?

- Wat is de landschappelijke ontwikkeling van het plangebied en welke paleolandschappelijke processen zijn van invloed geweest op de menselijke activiteiten voor, tijdens en na de verschillende vastgestelde fasen van gebruik?
- Welke veranderingen treden in de loop van de tijd op in de vegetatie, de vegetatiestructuur en de openheid van het landschap en wat was de rol van de mens hierbij? Hoe lang heeft hier veen gegroeid?
- Wat is de aard, datering en ruimtelijke samenhang van de verschillende elementen van de vindplaats?
- Wat is de omvang en de ruimtelijke structuur van de aangetroffen site?
- Zijn er aanwijzingen over de inrichting van de site en het omliggende cultuurlandschap?
- Zijn er verschillende fasen te onderscheiden in de site en is er sprake van continuïteit?
- Tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren de vondsten, en wat is de vondstdichtheid?
- Wat is de conserveringsgraad van de verschillende materiaalcategorieën (inclusief eventueel aanwezig archeobotanisch en archeozoologisch materiaal)? Zijn er verschillen op te merken binnen de vindplaats?
- Welke typologische ontwikkeling maakte het vondstmateriaal door in de aangetroffen fasen? In hoeverre zijn (chrono)typologieën met betrekking tot aardewerk en andere materiaalcategorieën uit aangrenzende regio's toepasbaar? Welke overeenkomsten en welke verschillen zijn aanwijsbaar?
- Is er sprake van culturele invloeden vanuit andere gebieden? En zo ja: van waar en welke invloeden?
- Zijn er indicaties voor handelscontacten met andere regio's?
- Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling, het voedselpatroon en de bestaanseconomie binnen de nederzetting? Welke cultuurgewassen werden in de verschillende bewonings- en gebruiksfasen verbouwd? Zijn er aanwijzingen voor chronologische verschuivingen?
- Hoe past de vindplaats binnen het regionale landschap uit de vertegenwoordigde periodes? Zijn deze vergelijkbaar met andere soortgelijke vindplaatsen uit eenzelfde periode of wijzen de resultaten op een specifieke functie of specifieke omstandigheden binnen de nederzetting?
- Welke aanvullingen biedt het onderzoek op de landschapsreconstructiekaarten? Kan de stratigrafische ligging van de vondsten gekoppeld worden aan een

datering? Vormt deze datering een aanvulling op de landschapsgenese van de oostelijke kustpolders?

- Welke praktische aspecten vormen een aanvulling op de methodologie voor archeologisch onderzoek in vergelijkbare landschappelijke contexten. Wat werkt goed, wat werkt niet?

Voor de raming van de archeologische opgraving van dit onderzoek wordt uitgegaan van een vermoedelijke hoeveelheid (VH) van 20 dagen met een team van 2 archeologen (leidinggevend archeoloog en assistent-archeoloog), bijgestaan door een aardkundige (5 dagen), een steentijdspecialist (75 dagen) en 2 veldtechnici (20 dagen).

Er wordt bij de kostenraming voorzien in de kost en het transport van een graafmachine (VH 4). Omdat de aanleg van het vlak bijzonder technisch is, wordt de leidinggevend archeoloog minstens betrokken bij de keuze van de machinist. Ervaring met graven in de kustpolders strekt de machinist tot aanbeveling. Overeenkomstig de Code van Goede Praktijk (CGP hoofdstuk 17) is de gebruikte graafmachine van een type dat toelaat zowel horizontale vlakken aan te leggen als de stratigrafie te volgen en dat geen schade toebrengt aan de aangetroffen sporen. De kraanbak is 2 m breed zonder tanden.

De begraven bodemsequentie die gedetecteerd wordt, is archeologisch zeer belangrijk. Gezien de specifieke context van de opgraving, dient tevens te worden voorzien in voldoende budgetten om specifiek hieraan gerelateerde sporen en structuren te onderzoeken. Hierbij wordt gewerkt in vermoedelijke hoeveelheden (VH). De posten worden opgesplitst in waarderingen en metingen. Deze VH worden bepaald op basis van de ervaring van de veldwerkleider met dergelijke sites.

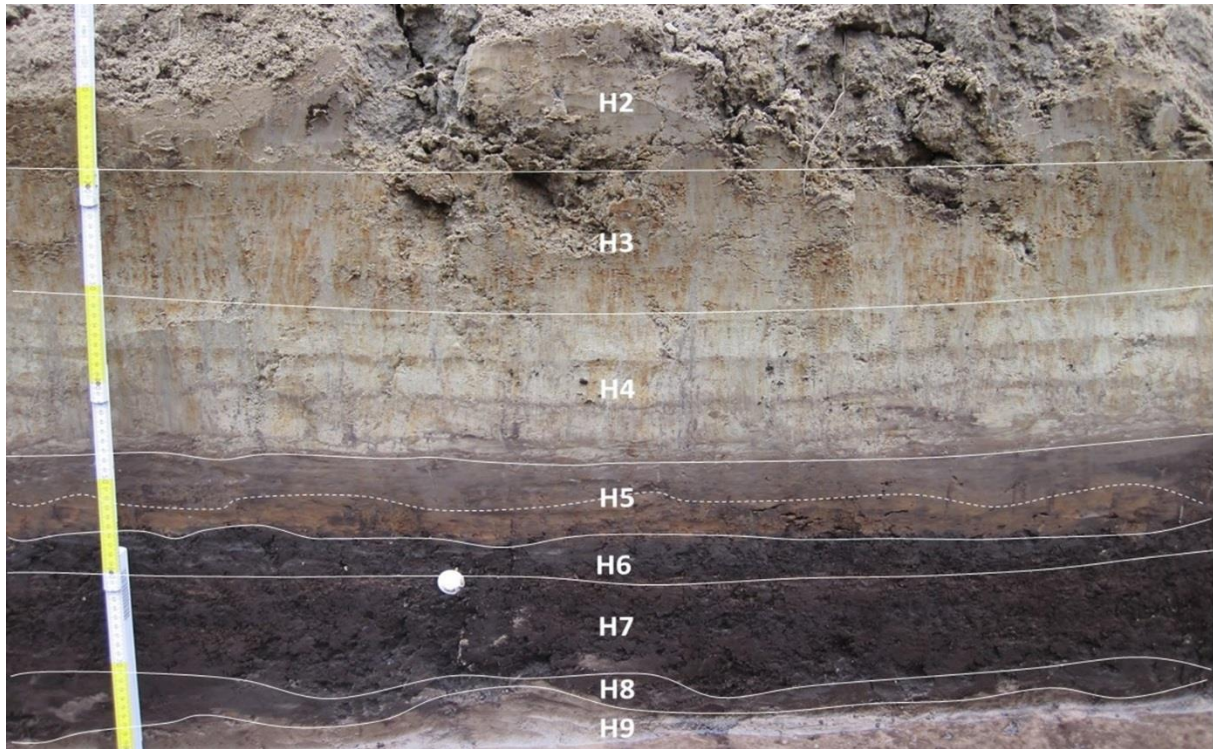
Het wordt sterk aanbevolen om op het veenpakket (en de sedimenten eronder en erboven) een micromorfologisch onderzoek uit te voeren. De landschappelijk context van de vindplaats is complex en weinig gekend. Een sedimentologische en morfogenetische detailstudie van de bodemkenmerken biedt veel informatie, maar voor correcte interpretatie van de archeologische context is een uitgebreid aardkundig onderzoek vereist. Er moet een fysisch en chemisch bodemonderzoek gebeuren. Het bestek moet bodemanalyses en een micromorfologisch studie voorzien. De analyses concentreren zich in 2 of 3 referentieprofielen. Dit zorgt zowel voor een lateraal en als een verticaal inzicht van de geanalyseerde parameters.

De volgende analyses moeten voorzien worden:

- Organisch carbon: 20 analyses. Methode: Totaal Organisch Carbon (TOC) of methode Analyser.
- Kalkgehalte: 10 analyses. Methode: titratie.
- pH: 20 analyses. Methode: pH inwater met verhouding water/aarde van 1:5.
- Textuur: 20 analyses. Methode: pipette, met minimum 8 fracties, klei, 3 silt en minstens 4 zandfracties; de grens tussen silt en zand is 50µm. Aan de hand van de textuurgegevens wordt

de textuurklasse volgens FAO en de Belgische Bodemkartering bepaald, hierdoor wordt een link gemaakt met de Belgische Bodemkaart, belangrijk voor de verdere interpretatie.

De volledige bodemsequentie van het best bewaarde referentieprofiel wordt integraal bestudeerd aan de hand van een micromorfologisch onderzoek. Het verwerken van 5 slijpplaten van het formaat 60*90mm is voldoende. Volgende sedimentologische horizontgrenzen of horizonten moeten bij het micromorfologisch onderzoek bestudeerd worden:

Figuur 5: Profiel 1 in sleuf 2

- 1 slijpplaat: De A-horizont ontwikkeld in het dekzand (zie figuur 5: P1H8). De slijpplaat moet zo genomen worden, dat de grens tussen dekzand en basisveengroei volledig in de slijpplaat te zien is.
 - o Welk bodemmilieu heerst op het moment dat het dekzand aan de oppervlakte ligt? Welke (prille) bodemontwikkeling is waarneembaar? Hoe verloopt de overgang van dekzandbodem tot veenlandschap.
- 2 slijpplaten: Aan de hand van twee slijpplaten dient het bruine veen bestudeerd worden (zie figuur 5: P1H7). Opgelet: de stalen moeten met Kubiënadozen bemonsterd worden en bij impregnatie van de stalen dient gewerkt te worden met Acetone replacement. Het is dus uiterst belangrijk dat de stalen correct worden bemonsterd en relatief snel worden overgebracht naar het laboratorium dat instaat voor de verwerking van de slijpplaten. De stalen dienen koel bewaard te worden om verdamping zo veel mogelijk te vermijden.
 - o Welke type veen kunnen wij waarnemen? Is er een evolutie in het veen? Zien wij sporen van erosie of dunne sporen van overstromingen met kleiig materiaal. Zijn er sporen van een tijdelijk zout milieu? Worden sporen van bioturbatie geregistreerd? Zijn er sporen van veen

exploitatie of begrazing? Indien er sprake is van een verticale verspreiding van de artefacten: hoe kunnen wij dit linken met de in de slijpplaten geobserveerde veensequentie?

- 1 slijpplaat: Het veenoppervlakte en de zwarte veenlaag (zie figuur 5: P1H6). Normaal gezien is de zwarte veenlaag voldoende dun dat deze laag inclusief de overgang naar de bovenliggende kleilaag in één slijpplaat verwerkt kan worden. Waarschijnlijk kan dit staal genomen worden zonder gebruik te maken van een Kubiënadoos en zonder verwerking met aceton ereplacement.

- o Is de overgang van bruin tot zwaar veen geleidelijk? Zijn er sporen van erosiefasen? Zijn in het zwart veen of op de overgang naar de kleiige deklaag sporen van een saline invloed? Worden sporen van bioturbatie geregistreerd? Welke landschap vertegenwoordigt deze horizont en waarom bevat net deze horizont artefacten?

- 1 slijpplaat: van de kleilaag die het veen heeft bedekt dient eveneens een slijpplaat bestudeerd te worden. Zie figuur 5: P1H5, onderaan de gestippelde lijn).

- o In welke afzettingsmilieu werd het kleidek afgezet? Is de klei gedurende een lange periode traag afgezet of zijn er sporen van erosie waargenomen? Zijn sporen van terugkerende veengroei waarneembaar of is de veengroei plots gestopt? Zijn er sporen van een zoute, eustuarine getijdenwerking?

De beschrijving en interpretatie dient te gebeuren door een ervaren micromorfoloog met ervaring in veenafzettingen binnen archeologische contexten, evenals met kennis van steentijdsites in een alluviale, estuariene of mariene contexten.

Voor de fysische en chemische analyses dient een budget voorzien te worden van 1900 euro zonder rekening te houden met staalname en interpretatie van de gegevens. Voor het micromorfologisch onderzoek moet een budget voorzien worden van 500 euro voor verwerking van de slijpplaten, ook hier wordt geen rekening gehouden met bemonstering en interpretatie van de slijpplaten.

Voor het overig natuurwetenschappelijk onderzoek wordt gewerkt in vermoedelijke hoeveelheden (VH). De posten worden opgesplitst in waarderingen en metingen. Deze VH worden bepaald op basis van de ervaring van de veldwerkleider met dergelijke sites. Voor het natuurwetenschappelijk onderzoek worden volgende posten voorzien:

- o Het houtskool uit verbrande hazelnoten of andere kan de vindplaats dateren. Daarom wordt C14-datering van houtskool voorgesteld: waardering (4VH) en datering (4VH). Speciale aandacht gaat naar het dateren van veenlagen, om de stratigrafische ligging van vondsten aan een datering te koppelen.
- o Indien fragmenten houtskool in situ worden aangetroffen worden deze aan een anthroologisch onderzoek onderworpen (2VH).
- o Indien houten palen worden gevonden, wordt dendrochronologisch onderzoek voorgesteld: waardering (2VH) en datering (2VH)

- De begraven A-horizonten (bovenop het veen en bovenop het pleistoceen zand) worden bemonsterd voor de studie van macroresten: waardering (4VH) en datering (4VH).
- De begraven A-horizonten worden bemonsterd voor een pollenanalyse: waardering (4VH) en determinatie (4VH).
- Indien dierlijke resten aangetroffen worden: archeozoologisch onderzoek (3VH).
- Indien aardewerk wordt aangetroffen, wordt conservatie (2VH) aangeraden.
- Het proefonderzoek levert weinig metaalvondsten op. Indien de opgraving metalen vondsten oplevert wordt een post voor conservatie metaal (4VH) voorzien.

De geschatte kosten voor dit onderzoek bedragen € 121.105 (exclusief BTW en bronbemaling). In onderstaande tabel staat een overzicht van alle verwachte uitgavenposten.

BR18ZA - 2018LH255 kostenraming			
fase	type	dagen	VH
voorbereiding	archeoloog	1	1
veldwerk	archeoloog	20	2
	behoudsmedewerker	5	1
	veldtechnicus	20	3
	aardkundige	5	1
	kraanman	5	1
	kraan	5	1
verwerking zeefstalen	assessment	10	1
	verwerking	20	1
rapportage	archeoloog	20	1
	aardkundige	5	1
	steentijdspecialist	15	1
conservatie	aardewerk		2
	metaal		4
onderzoek	C14 datering		4
	antracologisch onderzoek		4
	macroresten waardering		4
	macroresten analyse		4
	pollen waardering		4
	pollen analyse		4
	archeozoölogie		3
	bodemkundige analyses		1
	houtsoortbepaling		2
	dendrochronologie		2
	micromorfologische studie		5
totaalprijs			€ 101.405

Figuur 6: Kostenraming

Criteria waaruit blijkt dat het onderzoeksdoel succesvol bereikt is

Wanneer alle onderzoeksvragen beantwoord zijn en:

- o het terrein na aanleg van alle proefsleuven archeologievrij kan verklaard worden
- o het terrein of een gedeelte daarvan weerhouden wordt behoud *in situ*

Noodzakelijke competenties voor het opgravingsteam

Het onderzoek kan enkel uitgevoerd worden door of onder de autoriteit van een erkende archeoloog (leidinggevend archeoloog). Hij of zij dient te beschikken over minstens 240 werkdagen opgravingservaring, waarvan minstens 40 werkdagen op landelijke sites in de Vlaamse kustpolders. De assistent-archeoloog heeft minstens 120 dagen opgravingservaring. Voor de veldtechnici gelden geen ervaringsvereisten. Het team wordt bijgestaan door een aardkundige (met aantoonbare ervaring op archeologische sites in de Vlaamse kustpolders). Binnen het team moet ook ervaring aanwezig zijn inzake archeologisch onderzoek naar de prehistorie (minimum 3 door het Agentschap Onroerend Erfgoed goedgekeurde rapportages).

Overeenkomstig de Code van Goede Praktijk (CGP hoofdstuk 17) kan, buiten het opgravingsteam (bestaande uit één leidinggevende archeoloog en één assistent-archeoloog) ook beroep gedaan worden op volgende actoren: conservator, natuurwetenschapper en materiaaldeskundige. Indien – overeenkomstig de CGP, de interventie van deze actoren vereist is tijdens het veldwerk, het assessment of de verwerking, wordt de hulp van deze externe specialisten ingeroepen.

Voor de rapportage wordt minstens de leidinggevende archeoloog ingezet.

Strategie voor staalnamen

Aardkundige staalnamen gebeuren door een aardkundige en conform de bepalingen in hoofdstuk 21.4 van de Code van Goede Praktijk.

Het natuurwetenschappelijk onderzoek focust op landschappelijke informatie uit de begraven cultuurlaag en de brandrestengraven.

Monsternamen voor natuurwetenschappelijk onderzoek gebeuren conform de bepalingen in hoofdstuk 20.3 van de Code van Goede Praktijk en bij voorkeur door een specialist.

Strategie voor conservatie

Aangezien op voorhand moeilijk in te schatten is of er archeologische vondsten gedaan zullen worden die in aanmerking komen voor conservatie, wordt in het bestek gewerkt met vermoedelijke hoeveelheden. Desalniettemin suggereert het proefsleuvenonderzoek dat het vondstenspectrum vooral aardewerk en natuursteen zal omvatten. Metaalvondsten (onder andere fibulae) worden vaak geassocieerd met sites uit die periode.

Risicofactoren onderzoek

Alle archeologisch veldonderzoek moet worden uitgevoerd in goede omstandigheden. Dit betekent:

- dat alle medewerkers in het veld de vereiste PBM's dragen en de vereiste veiligheidsopleidingen gevolgd hebben,
- dat de werf is ingericht conform de vigerende arbeidswetgeving, wat onder ander inhoud dat er voorzien is in voldoende signalisatie en eventuele omheiningen, conform de vigerende wetgeving
- en dat de uitvoerder van de graafwerken een duidelijk zicht heeft op eventueel aanwezige leidingen.

Bewaring archeologisch ensemble

Voorstel bewaarplaats archeologisch ensemble:

Onroerenderfgoeddepot De Pakhuizen

Komvest 45

8000 Brugge

Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

We voorzien voorlopig geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.